

Q-ORGANISMEN MET BELANG VOOR DE BOOMKWEKERIJ

MEDUSAE POPULIERENROEST

(*Melampsora medusae*)

HERKENNING

Meerdere roestschimmels kunnen populierenroest veroorzaken. Roesten vormen meestal in juni gele vlekjes op de onderkant van de bladeren. De aantasting begint onder in de kroon en gaat langzaam omhoog. In het najaar verschijnen op de bovenkant van de aangetaste bladeren bruin-zwarte korstjes. Bij sterke aantasting verdort het blad en valt het vroegtijdig af, wat soms gevolgd wordt door vorming van nieuw blad in hetzelfde jaar. Ernstige aantasting zorgt voor groeivermindering en vitaliteitsvermindering, wat tot secundaire aantastingen kan leiden en eventueel het afsterven van de boom. De meeste courante roestschimmel bij populier in onze streken is *Melampsora laricis-populina*. Deze is niet gereguleerd. *Melampsora medusae* is wél een quarantaine organisme.

LEVENSCYCLUS

Roesten zijn strikt gebonden aan één of meerdere waardplanten. De levenscyclus van *M. medusae* speelt zich af op twee verschillende waardplanten (waardplantwisseling), nl. een populier en een conifeer. Er zijn 5 momenten waarop telkens een verschillend type spore gevormd wordt. Deze roest overwintert als teliosporen op dode populierenbladeren op de grond. De sporen kiemen in de lente waarbij ze door wind verspreidbare basidiosporen produceren. Deze infecteren de naalden van coniferen. Op de onderzijde van de naalden worden pycnidiosporen gevormd die er als druppeltjes uitzien. Deze kiemen en vormen na ongeveer 2 weken massa's geel-oranje aeciosporen op de naalden van de conifeer. Deze sporen zorgen voor de infectie van levende populierenbladeren in de zomer, maar kunnen andere coniferen niet infecteren. Na ongeveer nog eens 2 weken worden er op de populierenbladeren urediniosporen (in geel-oranje sporehoopjes) gevormd. Deze sporen zorgen voor de verdere besmetting van andere populierenbomen gedurende de zomer. In de late zomer worden opnieuw teliosporen (overwinteringssporen) op dode populierenbladeren gevormd en zo is de levenscyclus rond.

WAARDPLANTEN

- Populierenroest heeft twee 2 soorten waardplanten nodig, nl. een populier (*Populus* spp.) en een conifeer (vnl. *Larix* spp. en *Pinus* spp.).
- In regio's met zachte winters kan de volledige levenscyclus op populier voltooid worden omdat het ongeslachtelijk stadium dan kan overwinteren in de knoppen en de schors.

PREVENTIEVE MAATREGELEN

- Plant gevoelige rassen van *Populus* enkele kilometer van *Larix* vandaan.
- Plantenpaspoort: plantmateriaal bestemd voor beplantingen van *Abies*, *Larix*, *Picea*, *Pinus*, *Populus*, *Pseudotsuga* en *Tsuga* moet gekweekt worden in een gebied waar *M. medusae* niet voorkomt en de plaats van productie moet roestvrij zijn gedurende het laatste groeiseizoen.
- Opruimen van afgevallen (geïnfecteerde) bladeren.
- Chemische bestrijdingsmiddelen worden in Vlaanderen niet toegepast.

MAATREGELEN BIJ VASTSTELLING

- In kwekerijen worden besmette planten vernietigd.
- Buiten kwekerijen wordt het kappen van besmette bomen aanbevolen.

© Whitney Cranshaw, Colorado State University, Bugwood.org

© Arthur L. Schipper, USDA Forest Service, Bugwood.org

© Steven Katoch, USDA Forest Service, Bugwood.org

© USDA Agricultural Research Service, Bugwood.org

IMPACT

Europese schimmelrassen zijn niet agressief en hebben niet de neiging om te verspreiden. Ze zijn dus weinig risicovol voor andere Europese landen. Het risico bestaat erin dat een agressief ras binnengesleept wordt, zeker in regio's met zachte winters waar waardplantwisseling overbodig is.

Deze fiche geeft de huidige status weer van de quarantaine organismen op het moment van publicatie. De regelgeving rond quarantaine organismen evolueert echter in de tijd. Raadpleeg daarom voor de meest actuele informatie steeds www.favv.be.